

Fig. 227.
Arne Bang:
„1940“.

den at man kan tale om den lutrende Flamme eller den lutrede Sjæl, skærmet af Englevingerne. Da Kirkegaarden 26. Sept. 1937 indviedes, vakte den almindelig Beundring, og dette betonedes baade af Stadsingeniør *Malchow Müller* og Pastor *S. Ewaldsen*, der talte henholdsvis som Repræsentant for Giveren («Dansk Ligbrændingsforening») og Modtageren (Menighedsraadet).

Der foreligger nu fra Elos Side et nyt Mindesmærke til en Urnehave (jevnf. Fig. 226) i det andet Nykøbing, paa Falster. Det skal opstilles i en Urnehave, der er tegnet af Arkitekt *Alb. Petersen*. Søjlen bliver af bornholmsk Granit, 250 cm høj, og udenom den snor sig en Bronceranke af Efeu, hvorpaa det er Tanken at indridse Navnene paa dem, der nedsættes i Urnehaven. Netop i dette Motiv har Søjlemotivet (som ellers er brugt rigeligt i Urnehaverne) faaet et særlig værdifuldt Supplement, og idet Blade kan sættes paa i et næsten ubegrænset Antal, sikres Navnene paa de Begravede samtidigt med, at selve Motivet vokser i Yppighed og Fylde. Søjlen er skænket Menighedsraadet af »Dansk Ligbrændingsforening«.

En symbolsk Kirkegaardsskulptur

Af Billedhuggeren Arne Bang

Skulpturelle Arbejder paa Kirkegaardene er som oftest udelukkende henvist til Kæpeller, Portaler o. l. samt til Gravstedernes særlige Omraader. Skulpturer, der ligesom skal samle alle de Dødes Minde i eet eneste Symbol, er ikke almindelige.

En stor, samlende Skulptur er dog rejst paa Syd-West-Friedhof i Berlin, i Helsingfors, paa Vestre mosaiske Kirkegaard i København m. fl. Steder; iøvrigt findes saadanne ogsaa i Urnehaver (jevnf. Artiklen foran). Det maa hilses med Glæde, at ogsaa selve Kirkegaardene faar deres.

Den Figur, Københavns Kommune har købt, og som den har til Hensigt at opstille paa »Vestre Kirkegaard« (Fig. 227), var i sin Oprindelse en Del af et Forslag til Monumentet for faldne Danske i Verdenskrigen 1914-18.

Den Inskription, som nu tænkes anvendt paa Soklen, er enkelt og talende. Kort og godt: »1940«, — et Aarstal, som af flere

Fig. 228.
Krigsbegravelse paa
den gamle Kirke-
gaard i Helsingfors,
December 1939.

Grunde vil være brændt dybt ind i vort Sind og i vor Bevidsthed.

Ejendommeligt at tænke paa, at dens oprindelige Formaal saa snart igen skulde blive aktuelt. Det var dog ikke med den Mulighed for Øje, at jeg tog Opgaven op i stort Format; men Figuren interesserede mig stærkt, baade som Skulptur og, maa-ske mest, som Udtryk for den Tankeverden, der er tilknyttet Døden.

I første Omgang blev den til som Afgangsprøve for Akademiet. Jeg kan her godt tilstaa, at dette mest var, fordi man saa havde næsten ubegrænset Raadighed over Model.

Flere Aar efter, i 1931, tog jeg igen Opgaven op. Efter en gennemgribende Omarbejdelse til Figurens nuværende Form blev den samme Aar tilkendt Akademiets store Guldmedaille.

Figurens Motiv, den Unge døde, vil bortset fra dens oprindelige særlige Formaal, naturligt knytte den til de Dødes Have.

Døden har saa mange Udtryksmaader. Den stærke Realitet har jeg aldrig oplevet;

mit Arbejde er Resultat af den Følelses- og Tankeverden, for hvilken der ikke let kan redegøres. I det væsentlige kan et Par Vers linier, som en sød og klog gammel Kone sagde, da hun saa Figuren, tages som Udtryk for disse:

Nu er Sorgen slukket,
nu er Perlen fundet,
Paradis oplukket,
Døden overvundet.

De nye Kriges Grave

Fra Fronterne ved Petsamo, Salla, Suomussalmi, Suojärvi, Salmi og det karelske Næs er de faldne Finner ført til deres Hjemegns Kirkegaarde og jordet blandt deres Slægt. Forfatteren *Antoine Moller* har herom fortalt, at hvad dette betyder, gaar rigtigt op for En, naar man husker, at skønt Finland kun har det samme Antal Indbyggere som Danmark, er det mere end ni Gange saa stort. Der kæmpedes mellem 30. Nov. og 12. Marts paa ikke mindre end otte Fronter. Tiltrods for at der ikke findes Baner øst